

EXPOZIȚIA SĂRBĂTORILE DE PRIMĂVARĂ ÎN BANAT LA SECȚIA DE ETNOGRAFIE A MUZEULUI BANATULUI

Maria MÂNDROANE

În data de 10 aprilie secția de etnografie a fost gazda celei de-a opta manifestări culturale dedicată sărbătorilor de primăvară din Banat.

Dacă anul trecut secția noastră încerca o sinteză a sărbătorilor de Paști la români și naționalitățile conlocuitoare din Banat, în acest an am reușit, într-un cadru general, să îmbinăm varietatea sărbătorilor existente local cu armonia anotimpului în floare.

Gândită pe două planuri tematice expoziția s-a evidențiat, mai întâi prin *sărbătorile populare*, începând cu lăsatul secului de brânză: *Fărșancul*, cu frumusețea și bogăția măștilor, ca și punerea în evidență a unui obicei încă activ, în satele bănașene: *Sântoaderul*, obicei cu o diversă gamă ritualică și magică; *Sângeorzul*, patronul și apărătorul anotimpului desprimăvărat și al turmelor rodnice.

Cadru natural, lărgit vizibil, printr-un spațiu adecvat, *Cultul moșilor*, *Joile mari* și *Slobozitul apelor* sunt momente cheie: cerul, în marea sărbătoare a Paștelui, rămâne deschis pentru a primi sufletele strămoșilor, care se întorc în sat să petreacă împreună cu casnicii. În același cadru natural ritualul „înfătășirii” sau *Mătcălăul*, surprinde un alt moment, în sărbătoarea primăverii și în viața tinerilor vlăstari care, prin intermediul ritualului sugerat, aduc triumful bucuriei de a fi, unirea lor cu mama natură.

Cel de-al II-lea plan tematic s-a axat pe sărbătorile religioase, îndeosebi pe cele legate de Săptămâna Patimilor: *Vinerea-Neagră*, *Sâmbăta lui Lazăr*, *Duminica Floriilor*, *Masa de anafură* pentru a se continua apoi cu *masa ritualică de Paști*.

În dreapta spațiului expozițional am prezentat un ciclu de icoane pe sticlă, cu tema: *Viața și pătimirile mântuitorului nostru Iisus Hristos*, așa cum a fost ea închipuită de meșterii populari.

Întreaga noastră expoziție s-a dorit un triumf asupra vremelniceii. Explozia vegetală, bucuria sărbătorească, bogăția de lumină și cântec, cu menirea lor divină, toate găsindu-și concretizare în Ființă. Doar astfel unitatea: om-natură formează un tot inseparabil, în afara căruia nu există sens.

